

Beszámoló **a 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről**

Előterjesztő: Horváth Zoltán polgármester

Előkészítette: Barna Beáta igazgatási ügyintéző

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI törvényben (gyermekvédelmi törvény) előírt kötelezettségének megfelelően, a badacsonytördemici önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról évente átfogó értékelést készít, melyet annak elfogadását követően megküld, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya Szociális és Gyámügyi Osztályának. Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet határozza meg. A Badacsonytördemici Önkormányzat gyermekvédelmi feladatait a legmagasabb szintű jogszabálytól, a kormányzati szintű szabályozáson át, a Képviselő-testületnek a szociálisan rászorulóknak részére megállapítható települési támogatásokról szóló 14/2021.(XII.2.) önkormányzati rendeletében foglaltakkal összhangban látta el. Feladatai: újszülöttek támogatása, óvodai, tanulói-, hallgatói jogviszonyban állók támogatása. E rendelet 2022. január 1. napjától lépett hatályba melyben átláthatóbbak lettek a támogatási formák.

A Képviselő-testület a 2022. évi tevékenysége során is, a gyermekek alapvető jogainak érvényesítését kívánta elősegíteni, veszélyeztetettségüket megelőzni. Családban történő nevelkedésük megfelelő körülményeinek biztosításához, a rendeletben meghatározott feladatok teljesítéséhez, a költségvetésében rendelkezésére álló anyagi eszközökkel járult hozzá.

A gyermekek veszélyeztetettségi körülményei kialakulásának a megelőzésében, a veszélyeztetettségi körülmények feltárásában a 8300 Tapolca, Nyárfa u. 3. székhelyű Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat vett részt. Munkájuk eredményességére és az önkormányzattal, valamint az önkormányzat hivatalával kialakított kapcsolatokra, a későbbiekben térek ki.

A Belügyminisztériumtól kapott és a Veszprém Vármegyei Kormányhivatalon keresztül rendelkezésünkre bocsájtott adatok alapján, a 2022. január 1.-i állapot szerint településünk állandó lakosainak száma **935** fő volt. Korcsoporton belüli bontásban, különös tekintettel a kiskorú lakónépességre, a lakosság életkor szerinti szerkezete a következő. A felnőtt lakosság száma **792** fő, a 18 év alattiak száma **143** fő, létszámuk az előző évhez képest alig változott. A kiskorúak létszámának korcsoporton belüli megoszlása a következő: a 14 év alattiak száma **122** fő, a 15-18 évesek száma **21** fő.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása Magyarország költségvetéséből és Badacsonytördemici Önkormányzatának a költségvetéséből történt.

A hivatkozott számú törvény a jegyző hatáskörébe utalja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását, melynek körülményeit a törvényben szabályozza. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesíti akkor ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 145%-t (ez most 41 325 forint), és a gyermeket egyedülálló szülő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy nagykorúként még tanul. Ezt az összeghatárt emelték meg a

legkisebb nyugdíj (sok éve változatlanul 28 500 forint) 180%-ára, azaz 51 300 forintra. Más esetekben eddig a legkisebb nyugdíj 135%-a volt az egy főre jutó jövedelem határa (38 475 forint), ez most 165%-ra (47 075 forintra) nő. Az továbbra is érvényes, hogy az alacsony jövedelem ellenére sem jár a kedvezmény, ha a család a jogszabályban meghatározott ingatlan- vagy ingóvagyonnál többel rendelkezik.

A jövedelmi határ megállapítása mellett, a vagyon fogalmát is pontosan meghatározza. Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban külön-külön számítva az 570.000 Ft-ot, vagy együtt számítva az 1.995.000 Ft-ot meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben a 2022. évben, a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi feltételeinek egyes szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022.(IX.9.) korm.rendelet alapján 2022. augusztus 31-ig 12 gyermek részesült kedvezményben a veszélyhelyzetre való tekintettel. 2022. szeptemberétől ez változott, 2 gyermekre csökkent.

A gyermekek kor- és családszerkezete a következő: 2022.december 31-ei állapot szerint a 2 gyermek 2 családnak a tagja, egyedülálló szülők nevelik a gyermekeket, mindkét gyermek iskoláskorú.

A támogatásból fakadó legáltalánosabb kedvezmény az, hogy az óvodai neveléstől az általános iskola 8. osztályában tanuló gyermekig térítésmentes étkezést biztosít a gyermeknek, illetve középiskolásoknak 50 %-os térítési kedvezményt, és valamennyi gyermek számára a szükséges tankönyvekhez ingyenes hozzáférést. A jogosultság alatt évente két alkalommal a gyermek pénzbeli ellátásban részesül augusztus, illetve november 1.-én fennálló jogosultság esetén, mely alkalmanként az alapösszegű támogatás 6.000 Ft, az emelt összegű támogatás 6.500 Ft.

Ezen a címen az elmúlt évben az augusztus 1. napján, illetve a november 1. napján fennálló jogosultság alapján augusztusban 12 gyermek részére történt pénzbeli támogatásként összesen 72.000 Ft, novemberben 12.000 Ft-összegű kifizetés. Ez a támogatás Magyarország költségvetését terheli, azonban fontos megemlíteni, hogy az a normatív támogatás, amellyel az állam hozzájárul a gyermekek ingyenes étkezésének a biztosításához, nem fedezi az étellemezésük költségeit, ezért az önkormányzat azt saját forrásból egészíti ki.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek között előfordulhat **hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű**. A törvényalkotó meghatározta azokat az okokat, amelyek fennállása esetén a gyermek hátrányos helyzetűnek, vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek tekinthető, ezek a következők. A gyermeket együtt nevelő mindkét szülő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, illetve bármelyikük az aktív korúak ellátására jogosult, vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy volt, valamint a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. A gyermek családjában egy megjelölt ok előfordulása esetén a gyermek hátrányos helyzetű, két ok előfordulása esetén, halmozottan hátrányos helyzetűnek tekinthető.

A szülő nyilatkozata önkéntes. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül egy személynek sem lett megállapítva hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez, illetve a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez számos, jogszabályból eredő kedvezmény társul. Az előbb megjelölt kedvezményeken túl, például a **szünidei gyermekétkeztetés** keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést ingyen kell biztosítania az önkormányzatnak a gyermek részére. A 2022. évben egy család sem igényelte a szünidei gyermekétkeztetést.

A gyermekvédelmi törvényben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni támogatásokat nyújtott az Önkormányzat, a helyi rendeletben szabályozott körülmények fennállása esetén. A támogatások megállapítása során nagyfokú empátiát mutatott a gyermekek körülményeinek javítása és a szülő terheinek csökkentése irányában. A Képviselő-testület bevételeiből képzett krízis-alap használatára - melyet krízis helyzetbe került, így elmaradt hiteltörlesztés következtében otthonukat fenyegető végrehajtási eljárás kötelezettjeinek, felhalmozódott közüzemi tartozás kötelezettjeinek és egyéb okok miatt krízishelyzetbe került családok megsegítésére képzett az önkormányzat -, a múlt évben nem volt szükség. Ezt azért szükséges megemlíteni, mert ahogy már beszámolóim elején utaltam rá, a család része a gyermek, így a gyermek családjának nyújtott anyagi segítség a gyermek életkörülményeire is kihat.

A gyermek családjának jövedelmi körülményeitől függetlenül, az önkormányzat pénzbeli és természetbeni gondoskodása az újszülöttről, a hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőttel bezárólag, valamennyi gyermekre kiterjedt.

Újszülöttek támogatásának összege: 100.000 Ft, 2022.évben 1 fő igényelt támogatást.

Temetési támogatás összege 60.000 Ft, a 2022. évben 7 fő részesült támogatásban.

A helyi önkormányzat 2022-ben óvodai, tanulói-hallgatói jogviszonyban állókat évente egy alkalommal gyermekenként 15.000 Ft támogatásban részesítette, melyben 30 család részére történt kifizetés. Ennek kifizetésére **870.000 Ft** -ot fordított az Önkormányzat.

A településen rendkívüli települési támogatásban 20 fő részesült, melyre **600.000 Ft** összeg lett fordítva. Sajnálatos módon vannak olyan lakosok, akik anyagi helyzetük, vagy rendkívüli élethelyzetük miatt több alkalommal is igényeltek, és kaptak támogatást.

A felsőoktatásban tanulók a **BURSA pályázati rendszer** keretében tanulmányi idejük alatt havonta 5000 Ft helyett 10.000 Ft támogatásban részesültek, melynek emelését a Képviselő-testület javasolta és fogadotta el.

Az elmúlt évben támogatására **300.000 Ft**-ot fordított az Önkormányzat.

Természetbeni támogatás keretén belül az Önkormányzat Szociális célú tűzifa pályázatot nyert, melyben 20 család részesült pozitív elbírálásban. Ezáltal is segítve a téli időszakra nehezedő többletköltség enyhítését azoknak, akik a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló a 14/2022.(X.25.)önkormányzati rendeletben szabályzott feltételnek megfeleltek.

A gyermekjóléti szolgáltatást, a beszámolóim elején jelzett Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat látta el 2022. évben is. Pozitívan értékelem tevékenységüket, hiszen annak túlnyomó része a megelőzés fázisában teljesedik ki, mely

rendkívül időigényes, komoly szakmai felkészültséget feltételez, kapcsolatteremtő készséget és empátiát.

Az elmúlt évben végzett szakmai-, tájékoztató- és karitatív tevékenységüket a beszámolójuk részletesen tartalmazza.

Kiskorú szabálysértőről, bűnelkövetőről nincs tudomásunk.

Felügyeleti szerv által az elmúlt évben nem történt céllenőrzés.

A jövőre vonatkozóan a gyermekvédelem területén továbbra is biztosítani kell a Gyermekjóléti szolgálat szakértő munkatársainak a közreműködését. A helyi körülményeket figyelembe véve, nem él kiskorú gyermeket gondozó család, kinek megélhetése-vagy lakhatása nem megoldott, illetve bizonytalan.

Az Önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciót a Képviselő-testület 59/2015. (IV.28.) Kt. határozatával fogadta el. A koncepció az Országgyűlés társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájára figyelemmel, és törvényi felhatalmazása alapján, a település adottságainak figyelembevételével fog készülni. Alapgondolatai az önkormányzatról, közbiztonságról és megelőzésről kell szólnia. Részletesen tárgyalja Badacsonytördemic közigazgatási, földrajzi, gazdasági, bűnügyi helyzetét, állapotát, közbiztonsági jellemzőit. A megelőzés ugyanúgy kiemelt helyen van, mint a rendőrséggel való együttműködés. Célokot kell tűz ki, prioritásokat kell megnevezni, cselekvési programokat kell kidolgozni, kezdve a közterületek rendjének biztosításától a családon belüli erőszak megelőzéséig. Foglalkozni kell a droghasználat felmérésével, felszámolásával, a követendő magatartások népszerűsítésével, az időskorúak védelmével is.

Az Önkormányzat és a Rendőrség között jó a kapcsolat, az Önkormányzatot érintő, fennálló problémákról és azok megszüntetésére tett intézkedésekről tájékoztatást kapunk. Amennyiben lehet, a bűnmegelőzésben együttműködünk, például a helyi Polgárőrségen keresztül. Az önkormányzat által, a faluban kiépített kamerarendszer, a rendőrség munkáját segíti.

1990-től egy alapszervezetbe Badacsonytördemic községek polgárőrei. A polgárőrök a saját falujukban látják el feladataikat. Közös alapszervezetbe tartozásukat a költségkímélés és így módon, a kedvezőbb pályázati lehetőségek igénybevétele indokolta.

Az önkormányzat minden évben nagy hangsúlyt fektet a kulturális és a szórakoztató programok rendezésére, bonyolítására, melynek megvalósításában együttműködik civil szervezettel, egyesülettel is. Ennek eredményeképpen tavasztól őszig folyamatosan kínált szórakozási lehetőséget a helyieknek és a turistáknak. Csak néhányat emelnék ki a program kavalkádból: Anyák napja, Gyermeknap, Herczeg Ferenc Strandnyitó, Szürke marha ünnep, Családi nap, Tök faragás, Adventi kézműves foglalkozás, Mikulás várás, Betlehemezés. Ünnepekörkhöz fűződő programok, hagyományörzés, melyben a fiatal korosztálytól az idősebbig szívesen kapcsolódtak be.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete valamennyi civil szervezet működését anyagi eszközökkel igyekszik támogatni, hogy működésüket elősegítse, illetve színvonalát növelje a település lakói és az idelátogatók örömére.

Badacsonytördemic, 2023. április 21.

Horváth Zoltán
polgármester